

ХАРИЧИ ӨЛКƏ БƏСТƏКАРЛАРЫНЫН ƏСƏРЛƏРИ ТАРЫМЫЗЫН ДИЛИНДƏ

Азərbaycan Республикасынын халг артисти, тарзэн, профессор Рамиз Гулиев мусиги мэдэнијэтимизин кэркэмли нүмајэндэлэриндэн биридир. Устэд-тарзэн өзүнүн зэнкин ифачылыг вэ педагожи тэчрүбэсиндэн сэмэрэли истифаде едэрэк јарадычылыгы боју Азərbaycan мусиги мэдэнијэтинэ өзэсиз тэфэлэр вермиш, бир нечэ дэфэ Азərbaycan вэ харичи өлкэ бэстэкарларынын эсэрлэрини тар илэ фортепиано үчүн ишлэмшидир.

Азərbaycan Республикасы Тэфсил Назирлијинин Елми-Методики Шурасынын инчэсэнат вэ мусиги бэлмэсинин 26 нојабр 1999-чу ил тарихли ичласынын 16 сажлы протоколу илэ тэсдиг олунмуш ики китабдан ибарэт, 40 чап вэрэги нэчиндэ харичи өлкэ бэстэкарларынын эсэрлэрини халг артисти, Багы Мусиги Академијасынын профессору, халг чалгы алетлэри кафедрасынын мүдири тарзэн Рамиз Гулиев тар илэ фортепиано үчүн ишлэјиб кэчүрмүшдүр. Бу китаблар мусиги мэктеблэриндэ өн зэнкин дэрс вэсаити кими нэзэрдэ тутулмушдүр. Бундан өввэл үч китабдан ибарэт Азərbaycan бэстэкарларынын эсэрлэрини тар илэ фортепиано үчүн ишлэјиб кэчүрэн сэнэт корифејимиз нэвбэти китабларында дүнјанын классик бэстэкарларынын эсэрлэринин эксэријэтини дэ јүксэк муасир ифачылыг сэвијэсиндэ ишлэмэји гаршысына мэгсэд гојмуш вэ бу

мэгсэдэ мүвэффегийэтлэ наил олмушдүр. "Шуша" нэширијатында нэфис шэкилдэ јеничэ ишыг үзү кэрмүш "Харичи өлкэ бэстэкарларынын эсэрлэри" адлы ики китабы да али вэ орта ихтисас мусиги мэктеблэриндэ вэ техникумларда мусиги тэдريسиндэ өзүнэ мөһкэм јер тутмуш вэ бунарлынын һамысы муасир тар ифачылыгынын телэбатына чаваб верэн мүкэммэл эсэрлэрдир. Устэд-сэнэткарларымызын фикринчэ, тар елэ зэнкин теллэрэ вэ сэслэрэ малик алетдир ки, онда дүнја бэстэкарларынын эсэрлэрини мисилсиз шэкилдэ ифа етмэк мүмкүндүр. Нэтта бу, тарын инкишаф етмэси үчүн вачибдир дэ. О, Азərbaycan бэстэкарларынын эсэрлэринин тар вэ фортепиано илэ јанашы, һэм дэ халг чалгы алетлэримиз олан каманча, канон вэ дикэр алетлэрдэ дэ чалынмасыны

нэзэрэ алыб.

Сон ики китабда дүнјанын 30 мусиги корифејинин јаздыгы эсэрлэр кэчүрүлмүшдүр. Китабда Ф.Листин, Ф.Шопенин, М.Глинканын, Ч.Россининин, И.Брамсын, Н.Паганининин, С.Рахманиновун, Ф.Шубертин, В.Мотсартын, П.Чайковскинин, Р.Локидзенин, З.Палјашвилинин, Ф.Кресерин, Ч.Бизенин вэ бир чохларынын эсэрлэри халг чалгы алетимиз олан тарын дилиндэ даһа е'чазкар сэслэнир.

Бурада опера, скрипка вэ дикэр Гэрб алетлэри үчүн јазылмыш оријинал эсэрлэри Рамиз Гулиев өзүнүн ифачылыг сузкэчиндэн кечирмиш, узун иллэр педагожи тэчрүбэсине есасланараг, ејни заманда тарын букунуқ имканларыны нэзэрэ алараг ишлэјиб һазырламышдыр. Устэд-тарзэн бурада да өзүнүн зэнкин ифачылыг вэ педагожи тэчрүбэсиндэн сэмэрэли истифаде едэрэк ики китабдан ибарэт јени мараглы эсэр јаратмышдыр. Бу китабларда да ишлэнмиш эсэрларин тар илэ јанашы каманча, канон вэ дикэр алетлэрдэ истифаде олунмасы да нэзэрдэ тутулмушдүр.

Рамиз Гулиев халгымызын мусиги мэдэнијэтинэ нэвбэти тэфэси олан бу китаблары узун иллэр фэалијет кэстэрдји Багы Мусиги Академијасынын јарадылмасынын 80 иллијинэ һэср етмишдир.

Р.РЗАЛЫ,
"Азərbaycan"